

Eesti NSV Teaduste Akadeemia

EMAKEELE SELTS

Keeleline ülesanne nr. 17

LINNUNIMETUSED

Koostanud Mart Mäger

Tallinn 1960

Meie metsades ja vetel elutseb suur hulk mitmesuguseid linde. Kuidas rahvas neiu hüüab? Miks üks või teine lind on saanud just niisuguse nime? Need küsimused huvitavad iga loodusesõpra, aga ka keeleuurijat.

Loodusesõbrad - õpilased, õpetajad, jahisportlased jt. - saaksid kogunud murdekogujate kõrval linnunimetuste kogumisel tõhusalt kaasa aidata.

Keelejuhtidena tuleks eelkõige kasutada metsavahete, jahimehi, kalureid jt., kes linde paremini tunnevad.

Linnunimetuste kogumisel peab järgima samu nõudeid, mis kehtivad muugi sõnavara kirjapaneku kohta: kogutud nimetused tuleb kanda sedelitele koos ametliku nimetuse (kui teatakse), käändevormide (vähe-
malt omastava kääne!), lausenäidete, täpse koha ja keelejuhi nimetähtedega. Andmed keelejuhi kohta esitatakse eri sedelil (või sedelitel).

Täiendavate seletuste saamiseks pöörduda vajaduse korral Emakeele Seltsi poole (Tallinn, Sakala 35).

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Näidissedel (sedeli suurus 8 x 10 cm).

(See koht jätta tühjaks!)

kovakaul

omast. kovakauli

osast. kovakauli

'söödav merelind; aul'

Selg on pruunikas must, kohu alt on täitsa valge, noka poolt on pardi muodi. Laulab: kova kaula, kova kaula.

hrl.

J.P.82a,v.

Jõe Püünsi

Lisaks on tarvilik silmas pidada järgmist:

1) Lausenäited valitagu nõnda, et need sisaldaksid võimalikult palju andmeid linnu häälitseuse, välimuse, eluviisi, temaga seotud uskumuste, ilmaennustuste, vanasõnade, kõnekäändude jne. kohta.

Näit.: Tikutaja on all lind, pikk nokk, elab vie jääres. Vähä suuremp ku pääsuke. Pesad on maas. Tiep tikkut, tikkut (Iis).^x

---

^x Tehnilistel põhjustel ei ole murdenäidetes saadud kasutada korrespondentide transkriptsiooni.

Piiripääsukse om urude sisen. Käib sisse ku
rott, pesä om muast koet (Ote).

Kiivitas tuob kinda täije suoja, kuovitas tuoh
koti täije (Jõe).

Künnilind laulab ikka: kirju kirju, kiutu kiutu,
kalla kalla, vakka vakka, tuo piitsa, plaks plaks
(Muh).

Rüä külv alost sõss ku sügise lätsivä edimätse
külvi kurõ (Räp).

Kui lausenäidete ruum jääb linnu andmete jaoks kitsaks, võib need esitada ka lisasedelil (sedelitel). Tuletame meelde: murdekeelseid lausenäiteid mitte ise koostada! Koguja omapoolsed märkused linnu välimuse, eluviisi, häälsuse jm. kohta esitagu kirjakeeles!

2) Tuleb küsitleda, kas linnul on kohapeal ka teisi nimetusi peale ühe.

Näit.: paiju arak = raag (Har);
pärss = valge köht = uherdi (Phl);
Mussad rässäd niid on rahva rässäd, niit tiiväd
pesäd puuride sisse (Kod);
Mustvarblane ehk kuldnokk ehk rootsud - üks loom ja
mitu nime (Kir);
Enne üiti oburäästäs, nüid üidäse kuldnokk (Tõs).

Linnul võib nimi koguni aasta-ajaga muutuda:

Kevadel on nad kõik kulenokad, kui nad vilistavad ja laulavad. Kui neil juba pojad on väljas, siis on nad räästad (Ksi).

3) Küsitletagu, milliseid vastava linnu liike tuntakse.

Päästlasi on kaht seltsi: müiri päästlased, arkännad (Pöi).

Eriti peetagu ses suhtes silmas kulle, pääsuke-si, rästaid, tihaseid, parte, kurgi.

4) Omapäraste nimetuste puhul küsitagu, miks lind on sellise nime saanud. (Näit.: jääpööraja lind 'linavästri'. Seletus: linavästri saabub jäämineku ajal. Vrd. vanasõna: linavästri taob sabaga jää katki.) Kuidas on tekkinud näit. järgmised nimetused: kajakakubjas, ööbikuköster, käosulane, kummkäblik, külvikurg, töölinä jne.

Seletuseta võiks mõni kehalik nimetas täiesti arusaamatuks jääda.

Näit.:

Tatruste mies 'värb, varblane'

Sie nimi tuli sellest, et Vatkus oli aidamest üks värvu nimeline, sie oli tuld Tatrustelt seije, siis akatutki värbusid üidma Tatruste miestest, sellest sie nimi siis tuligi. Üeldakse, et Tatruste mehed sä-

distavad_juba_väljas (Kad).

5) Mõnel linnunimetusel on mitmesuguseid kõrvaltähendusi. Need on soovitav esitada eri sedelil.

Näit.: räts_kull 'inimene, kes künnistama kipub'-
Kutt_räts_kull_küined_ärkis_kallale_tulemas (Khk);
araku 'õlgkatuse harja kinnitamise puud' (Hel);
kuld_nokk 'piirivalvur' - Sellepärast_kutsuti_piiri-
valvurid_kuld_nokaks,_et_neid_pandi_kuld_nokadega_ühel
aéal_ametisse (Jõe).

6) Sedelil märgitagu ka see, kas vastav nimetus on üldiselt kasutusel (hrl.), esineb harva (hrv.), vananenud (van.), äsja tarvitusele tulnud (uus) või tarvitatakse naljatoonis (nlj.).

Küsitleda on soovitav alamal toodud nimestiku järgi. Sellesse on koondatud linnunimetusi kõiki-dest murrakutest. Seepärast on päris loomulik, et paljusid, võib-olla isegi enamikku, ühes kohas ei tunta. Ärgu see kogujat hirmutagu! Teiselt poolt leidub kindlasti igas murdes selliseidki nimetusi, mida nimestikus ei esine. Nende leidmine ja kirja-paneak on eriti tänuväärne.

Nimestiku kasutamisel peetagu silmas ka seda, et nimetus võib mõnes teises murdes (murrakus) tähistada hoopis teist lindu, kui see nimestikus mär-

gitud.

Kogumisel võivad abiks olla järgmised raamatud:

1. E. Kumari, Eesti NSV linnud.

2. E. Kumari, Eesti lindude välimääraja.

Neid raamatuid saab kogudest laenata.

x

aavitaja 'vee-, rannalind'

adrikas 'põldpüü' (SJn)

aiver 'veelind' (Ran)

aotütar 'ööbik' (Trv)

aul (aulik, aulis) 'veelind'

aulis 'must merekotkas' (Ris)

aur 'veelind' (Tös)

ehmik 'vares' (Rei)

haabjane 'hakk'? (Plv)

haag (Se)

haar 'kirju rähn' (eL)

haavamõtus (Kod)

haaviklind (Krk)

hahk (aha, haha) 'merelind'

haigur 'kurg' (Har)

hakk kas ka 'mustvares'? - kirikuhakk

hallivatimees 'varblane'

hangelind

hani: eiderhani (Tor), kubahani (Phl), laglenani,

ratashani (Kuu), rāgahani

harakas: (arangas, harangas, harjakas, harikas):

kiits-(tiits-)harakas, kiriharakas, laanehara-
kas, mereharakas, 'rannalind', paeharakas, paju-
harakas, paskharakas 'siniraag; pasknäär',

praskharakas 'kirju rähn'? (Juu), sittharakas

harkhänd (Pöi)

hattkael

hatukukk 'tutkas'

haugas (augas, haugjas): jänesehaugas, kanahaugas,

kassihaugas, killhaugas, tsirkhaugas, vihmahau-
gas.

hekelik 'lõokese taoline lind' (Rõu)

helisiiv 'pardiliik'

hiirekene 'rannalind'

hirnutaja (hirnuti, hirnutis) 'tikutaja'

hobusoristi 'öösorr'

holmivedjas 'hahk'

huikaja 'kaur; öökull'

hutt (utt)

huuk (uuk): jõehuuk (Pha), jänesehuuk, kanahuuk

hähn (ähn): kiviähn

hälläne 'linavästriik' (eL): karihälläne

hänilane: hallhänilane, lambahänilane, tsibihänilane

härjalind 'ööbik' (Rid, Kse)

häär 'kirju rähn' (Räp)

hüts 'tilder'

hütt (ütt) 'metstuvi'

hüüp (hüüpel, hüüper): jänesehüüp, järvehüüp, lăkuhüüp, merehüüp.

idi 'pöialpoiss' (Khñ)

idirasvlane 'rasvatihane' (Khñ)

ihitaja 'rannalind'

iidutaja

iiträks 'kivitäks' (Kuu)

jaanilind (Lüg)

joos (jues, joes) 'luik' (Khñ, Töš)

joovik 'jõelind'? (Kuu)

jõe-kirikсанд 'kaldapääsuke'

jõeköster 'must veelind'?

jõepapp (Kuu)

jõetidi 'rannalind' (Lüg)

jõhvikas 'väike metsalind' (KJn, Kan)

jõhvlind (jõhvilinnuke) (Krk, Hls, Kod)

jõutsin 'luik'

järverüüpaja 'järvelind' (Vas)

jääajaja 'linavästri' (Trv)

jääpura 'vesipapp'

jääpurdlane 'linavästri' (Trv)

jääpõkk 'linavästri' (Khk)

jääpõrutaja 'linavästri' (Trv, Ote)

jääpõtkes 'linavästri' (Ans, Khk)

jäätallaja lind 'linavästri'

jürilind 'kägu' (Aud)

jürivint 'käosulane' (Kuu)

kaader 'veelind'

kaaga (kaagalind) 'kurg; hani; vares; kana'

kaagas (kaagand) vt. kajakas! : kalakaagas

kaagataja 'kaur'

kaak 'vares' (Emm)

kaakaul 'merelind' (Jäm)

kaarataja 'hall veelind'?

kaaren (kaarnas); kas ka 'kännivares'?

kaarlant 'merelind' (Khn)

kaase 'kaaren' (Äks)

kaasiklind 'laulurästas'

kadakalind 'väike lind' (Muh, Phl)

kadakasass 'väike lind' (Ans, Se)

kaerakuur (Har)

kaerakõik 'metsalind' (PJg)

kaeralind

kaerapiit 'puukoristaja'

kaeratsori (kaeratsura) (Har)

kagar (kakaar, kakar, kakard, kakrekas)

kagl 'lagle' (Hii)

kagla (kagl, kagle) 'must veelind' (Emm, Käi, Phl)

kahkjas 'rabakana'

kajak(as): hülgekajakas, järvekajakas, jääkajakas,
kalakajakas, kanakajakas (Juu), tuulekajakas,
viirkajakas

kajakakubjas (Phl)

kakerdaja (kakardaja, kakerdis) 'veelind'

kakk: hiirekakk, hobukakk 'lind; kala' (Muh), kala-
kakk, kassikakk, sookakk, öökakk

kalahänd = kajakakubjas (Kuu, Jõe)

kalakudulind 'jõetilder'?

kalalind

kalasääsk 'kalakull'

kalatirk 'väike merelind' (Kuu)

kalatsaika (kalatsäik) (Se)

kana: nurmkana, põldkana, rabakana, rookana, sookana,

tudukana 'rabakana', öökana 'öösorr'

kand 'veelind, koskel' (Mus)

kanepilind

kanepitutilind (Khk)

kapsalind (Iis)

karalant (karalat)

karapatka 'põldpüü' (Vai)

karbas 'suur veelind' (Kuu, Jõe)

karjalinnuke (karjalind, karilind)

kaselind 'peoleo' (Amb, Iis)

kaseviidas 'väike hall lind' (Juu)

katsak (kasak): metsakatsak (Har)

kaul

kaur: järvekaur, kalakaur

keigu (Amb)

kekk 'kägu'

kepsakas 'harakas'

kerke 'raudkull'

kesakatt 'öökull' (Kod)

kesvatallekene 'leevike' (Krl)

ketrajalind 'öösorr' (Lüg)

ketraja vanamoor 'öösorr' (Lüg)

kibu 'tilder'?

kidaharak (kidarak, kidarik) (Khk)

kidap 'urvalind' (Khk)

kihaarangas 'harakas' (LNg, Rid)

kiir 'tiir'

kiitsakas 'harakas'

kiitsharak 'harakas' (Khk)

kiivitaja (kilber, kiiv, kiive, kiiver, kiivi, kii-
vik)

kikutaja 'väike hall lind' (Plv)

kilder 'tilder'

kira 'jõetiir'

kirgu-viiras 'piiripääsuke'

kiriküüt 'ööbik'

kirju-knibi 'tauss'

kirsinärija

kiugul 'kaur'

kiuk (kaerakiuk)

kiur (lõoke) (Vai, Jõh, Lüg jm.)

kiut 'ööbik'

kivikütt 'kivitäks' (Hel)

kivirullija

kivirähn 'pisike punane lind' (Rei)

kivisagaja 'kivitäks' (Har, Se)

kivitaja 'kivitäks' (Plt)

kivitäks: kivinöks, kivinäkk, kivinäks

kivistik

kivitikas: kivitikk, kivitikkija, kivitiks, kivitiksutaja, kivitikutaja, kivitiks, kivitiksutaja, kivitiräkk, kivitiräks, kivitiräksutaja, kivitiräkutaja, kivitäkk, kivisakk

kiviähn 'kivitäks' (Har)

kliuhlind 'rähn' (Mar)

klokas 'merelind'

klongas 'merelind' (Jõe)

knibi 'rannalind'

kobaja 'tauss'

kodask 'kotkas': kalakodask, kanakodask

koeskas 'koovitaja; koskel' (Mus, Pha)

koha 'merelind' (Jõh, Kuu, Phl, Kse)

kohukael 'riiukukk'

kohupart 'veelinu' (Kau)

koidukana

kokla

kondikorjaja 'merekotkas'

konk 'kännivares'

koostnökk 'pardiliik'

koovitaja (koov, koovik, koovisk, koovitas)

korbits (korbiits, korbiitsakas, korbiitsing) 'kurvits'

korbus 'vares' (Kse)

korp (korbus) 'ronk'

korvik 'kurvits' (Avi)

koskel (koosel, korskla, korslane, korsula, kosar, kosel, kosklane, koskus, koslar, kostal): hallkoskel, heinakoskel, jõekoskel, jääkoskel, kandkoskel, kirjukoskel, kivikoskel, kudukoskel, murukoskel, pudukoskel, puukoskel, rohukoskel, talvekoskel

kotkas (kotias): hüüdjakotkas, kalakotkas, kaljukotkas, luukotkas, maakotkas, merekotkas, raisakotkas, valgekotkas

kraavilind 'kaldapääsuke'? (Kod)

krabi 'porr' (Khn)

krantskael 'mingi kull'

krigiska 'veelind' (Vai)

kromp 'kaaren'

krongas (krongits, rongas) 'ronk'

kooga 'kännivares' (Ris)

kroov 'kroovitaja'

krausald 'tutkas'

kruuskael 'tutkas'

krüügitaja 'leevike' ? (Lüg)

krüükslind 'leevike' ? (Lüg)

krüüsel 'veelind'

krüüts (Emm)

kudres 'emateder'

kuik (kuigas, kuit, kaerakuik)

kukk: kõrvekukk 'musträhn', laanekukk 'musträhn',
laiskkukk 'öösorr', metskukk 'musträhn', must-
kukk 'musträhn', rabakukk 'rabapüü', riukukk
'tutkas', sopakukk 'tutkas', surjukukk 'väike
lind' (Kod), tammekukk 'musträhn' (Krij), vihma-
kukk 'musträhn', öökukk 'öökull'

kukulind

kukulinnu sulane (Khk)

kull: herilasekull, hiirekull, hüüpkull, jänesekull,
kadakakull 'siidisaba' (Khk), kajakkull, kakukull,
kakupeakull, kalakull 'kajakas', kanakull, kassi-
kull, kassipeaga kanakull 'öökull' (Khk), kass-
peakull, kivikull, konnakull, kotkaskull, kräunu-
jakull 'peoleo', kukulinnukull, kägukull 'väike
öökull' (Jõh), käokull, laiskkull 'öösorr', lapi
kull, linnukull, lõokull, merekull, napaspeakull,

pusardkull, puutskull, pöörispeakull, raisakull,
raudkull, roopkull, räimekull, rätskull, rääts-
kull, sirgukull, sookull, sorikull 'öösorr' (Iis),
tedrekull, tihasekull, tonderpeakull, ussikull,
vihmakull, viukull, värvukull, õhtukull 'öökull',
öökull

kullalind 'kuldnook' (Vig)

kummilind 'käblik'

kummkäblik (kummkäbi)

kurg: haigurkurg, kalakurg, kodukurg, külvikurg,
metskurg, pugukurg, saksamaakurg, sookurg, toone-
kurg, valgekurg

kurjailma-lind (Kod)

kurp 'kurvits'

kurvits: metskurvits, mudakurvits

kusetaja 'rähn; paukoristaja'

kutkas (mürukutkas) 'tutkas'

kuudutaja (kuugitaja, kuutaja) 'metstuvi'

kuurits 'kurvits' (Se)

kuvik 'kodukakk'

kõll 'rähn' (VJa)

kõng-soorsk 'sinikael'

kõrkjalind (Plt)

kõvakaul (kovakauli) 'merelind' (Jõe, Jõh, Kuu, Vai)

kõvernokk

käbilind (kävilind)

käbinärija 'rähn; käbilind'

käblik

kägu (kägi): aokägu 'ööbik' (Trv), hoolekägu, laa-
nekägu, leinakägu, läänekägu, orjakägu, surmakä-
gu, surnukägu, toonekägu, vaenukägu, vainukägu,
õnnekägu

käigulind 'rändlind' (Hls)

kännutoristes 'rähn' (Nis)

käoraudsepp 'ööbik (Aud); käblik' (krk)

käosilgutaja (Tor)

käosulane (kägisulane)

kärbsekütt

kärbsenäpp

kärg (palukärg) 'must rähn' (eL)

käristi 'veelind'

kärr 'metsalind' (Krk)

kärt (kadakakärt) (Khk, Muh)

käsik 'musträhn'

käutsas 'kägu'

kökk 'mingi lind; harakas' (Khk)

könk 'kaaren' (Avi)

köövit ^{köövitaja}

kühklane 'metstuvi' (Kuu, Hlj, Lüg, VNg)

kükitaja 'koovitaja' ?

külilind 'väike hall lind' (Khk)

küllik (küllikas) 'tüll' (Khn)

külmalind 'metsvint'

külmalõo 'lumetsiitsitaja' (Khn)

külmarähn 'mingi talvelind (mitte rähn)' (Kassari)

külvipeet (Phl)

künnisirk 'ööbik' (Har)

kütilind 'kaur'

küüp (eL)

küütaja 'metstuvi'

laanelind 'laanepüü'

laanekukutaja 'vaenukägu'

lagle (lagla, lagijas, laglija, laagel, laager,

kiukslagle (Rid)

lagund ratas 'mudakurvits'

lambatalleke 'linavästriik; talvike' ? (Rõu, Har)

lambatsirk 'talvike'

lann 'veelind'

lauk 'vesikana'

lauluisa 'ööbik' (Trv)

leetelind 'rannalind'

leevike

lehelind

lehmaliipsja 'lehelind'

lepalind (lepiklind, lepplind)

lepaliur 'ohakalind'

liikja-hännaga lind 'linavästriik'

liivatrull 'rannalind'

linaliimaks 'linavästriik' (Saa)

linapikkuse näitaja 'linavästriik'

linapäästriik (Muh)

linaõnne näitaja 'linavästriik' (Krk)

linaõnne tooja 'linavästriik' (Trv)

liur

loore 'pardiliik'

lorv 'veelind' (Rid)

luik

luit 'vutt'

lumelind

lutt 'vutt'

lõkaland (Kam)

lõlakas (õõlõlakas, õõlepsakas, õõlõpsakas) 'õõ-
sorr'

lõoke (lõo, lõiv, lõgu): lumelõoke, pajulõoke, ranna-
lõoke, talvelõoke, tuulelõoke

lõugas 'kajakaliik'

läbakas

lärt 'mingi rästas' (Phl)

löötir (löötüri) 'rüüt'

lüpsilind

maim 'roheline rähn'

margus (Phl, Rei)

mats 'kuldnokk' (Phl)

meelik 'väike lind' (Muh, Kuu, Juu)

meetsas 'rähn'

menka 'hall lind' (Hel)

mehikas 'metstuvi'

mekutajalind (Iis)

meigas (mõlgas, mõo, mõõgas) 'metstuvi',

melekas (mellekene) 'metstuvi'

meltsas (mältas, melgas, mälgas) 'roheline rähn'

meokas (meos) 'metstuvi'

merehunt 'veelind'

merehärp 'hüüp'

merekiitsakas 'mereharakas'

merekärg 'kurg' ?

meremikk 'merelind'

mereoherdi 'veelind'

(mere)ratas 'kalakajakas'

mereteder (Khk)

merik 'punaste säärtega merelind' (Khk, Põl)

meriski (Khk)

merits (Kod)

metsakull 'musträhn' (Saa)

metsavaht 'metsvint'

metsis (metsik)

metskass 'peoleo' (Muh, Kse)

metskits 'tikutaja'

murulas 'paraliik'

mustants 'kaaren'

mustlind 'ronk'

mustmats 'kuldnokk'

mustmeetsas 'musträhn'

mutt 'väike must lind' (Kod)

mõhutaja (mõkutaja, mõhitaja, mõhites) 'tikutaja'

mõtskikas 'tutkas; musträhn'

mõtus (haavamõtus, nõmmemõtus)

mägikikas (Se)

mänsak

naak 'hakk'

nakat 'ristpart' (Khk)

nepp (näpp)

nibi 'tilder'?

noarootslane 'kuldnokk'

nonn (nonnits, nunn) 'vares'

nõgikikas 'tutkas; musträhn'

nõmmepiuksuja 'väike lind'

näpis 'rannalind' (Ris)

näär: metsnäär, pasknäär

ouralind 'kägu'

oherdi 'merelind' (Phl)

oodutaja 'merelind' (Kuu)

oraspill 'põldpüü' (Lüg)

oukjas (kass-oukjas) (Jäm)

paabist (Krk)

paabu (paagu)

paap (punnpaap)

paavikene (Har)

padistaja 'öösorr' (Ote)

pahailmalind

pailaps 'ööbik'

pajukass 'peoleo'

pajulind

pajupups 'väike hall lind' (Trm)

pakkelpori 'öösorr' (Ote)

paklatori 'öösorr' (San, Kam)

paklapörr (Hel)

palukikas

palulopp 'kodukakk'

palunõid 'lind; madu' (eL)

part: jääpart, kallaspart, krikkpart, laanepart,
mudapart, piilpart, piilupart, piiripart, pika-
kaelapart, pillpart, piripart, piritsapart,
pirtspart, prikkpart, pritapart, pritspart,
prägapart, präekspart, raudpart, ristpart,
ritspart, rohupart, rägapart, rääkspart, siga-
part, soopart, viupart

pasknäär (pasknäarakas)

paskraat (Mär, Tor)

paskrajakas

peebulind (peebutsirk)

peebupiu (Hlj)

peep (Saa)

peetaja (TMr, Har, Rõu)

peibelane

pekass

peoleo (peo, teoleo)

- perits 'pardiliik' (Lüg)
- pers 'merelind'
- perssjalg 'veelind' (Khn)
- persus 'merelind' (Muh); 'metsalina' (Pöi)
- piho 'peoleo'
- piibelind (piibulind, piibutaja) (KJn, Kuu, Kär)
- piilak 'piilpart'
- piirilind 'pääsukeseliik' (Plt, San)
- piitsamees 'änn'
- pikanokaline 'kurvits' (Iis)
- pikk 'haraka suurune lind' (Krkj)
- pikk-koib 'kurg' (Vig)
- pikk-nokk 'kurg' (Vig)
- piksekits 'tikutaja' (Saa)
- pingas 'nõmmelõoke'
- pirilind (Iis)
- piritaja (piirits, piritaja, piristi, piriska) 'vee-
lind'
- pirss 'kaur'
- pistrik
- pisuke täht 'linavästriik'
- pleestikene (pleestik) 'pääsuke' (Käi)
- plikk (Muh)
- plütt

plüü

porilind 'mudakurvits'

poristi (puuporisti)

porr (sitaporr) (Lüg, Jõe)

prits (pritsakas, pritsnik) 'väike part' (KJn)

pritt 'pardiliik' (Pst)

präska-taat 'kirju lind' (Juu)

präägutaja 'part; rukkirääk' (Har, Röp)

prääks 'rukkirääk' (Vai)

prääksuja 'veelind' (Amb)

pudulind

pugal 'veelind' (Ris); 'öökull' (Har)

pugulind 'hüüp'

puibuke 'kanapoeg' (Vai)

punakurguke

punalind 'leevike'

punapugu 'rästasuurune lind'

punarütt 'lepalind' (SJn)

pungapugu 'risla'

punnpaabu (pumpapikene, punnpaap, punnpapp, punt-
papp)

pussrootslane 'kuldnokk'

putpat (putpadadi) 'vutt'

puuk 'tuvi'? (Lai, Khk)

puuklutt 'puukoristaja'

puukoristaja (puukoristi, puutoristi, puutoristaja)
'ka rähn'

puukäristes 'rähn' (Nis)

puuporisti 'rähn'

puutikas 'rähn' (VNg)

puuts 'kassikakk'

puutõri (puutõristaja) 'rähn' (Hel, Plv)

puuõonestaja 'rähn' (Vän, Trv)

põldkrapp 'põlapüü'

põristaja 'rähn'? (Urv)

põõsalind

pähke-ahk (pähkliõhk)

pähkeriit (pähkereet)

pähklakreet (pähklakrõõt, pähkla(k)rääk) (Phl, Emm,
Kai)

pähklirõks (Muh)

päkk 'väike lind' (Kan)

päll 'öökull' (Äks)

pärss 'merelind' (Emm, Rei, Phl)

päägus 'punase rinnaga lind' (Rei)

pääsuke (päästlane, päästlind, pääslike, päsku):

augupääsuke (Iis), harkpääsuke, harksabapääsuke,
hoonepääsuke, kaldapääsuke, kallaspääsuke, katu-

sepääsuke, kõrvepääsuke, külapääsuke, laanepääsuke, lakapääsuke, laudapääsuke, laudipääpääsuke, laulupääsuke, lörtspääsuke, metspääsuke, mäepääsuke, müüripääsuke, pottpääsuke, rästpääsuke, räästapääsuke, savipääsuke, siirpääsuke, suitsupääsuke, tiirpääsuke, tornipääsuke, türgipääsuke, urgpääsuke, ööpääsuke 'öösorr'

pöialpoiss (pöialpuss)

pöidlalind (Kod)

pühalind 'kurg' (Jäm)

pürg (Trv)

pütilind 'vint'

pütt 'veelind'

püü (püvi): kaerapüü, kerapüü, laanepüü, metsapüü, põlapüü, rabapüü, scopüü, varipüü (Mih)

raag (pajuraag = pajuharak) 'kirjurähn' (Har)

raagus 'vares' (Hii)

rabasokk 'tikutaja'

raisk 'veelind'

randtill (Vai)

rantsakas (rantsalind) 'veelind' (Jöh)

rasva-ants 'rasvatihane'

rasva-jaak 'rasvatihane'

rasvalind

rasvamiits

rasvatiir (KJn)

rasvlane 'tihane' (Khk)

raudam 'merelind' (Tõs)

raudjas 'raudkull'

raudlane 'merelind'

rihvatill 'rannalind' (Khk)

riik 'metsalind' (Kuu)

riimsilm-kael

riukukk 'tutkas'

risla

ristlind

ristnook

ritsiklind

ronk (rongas, kronk, kronks, tronk)

roogas 'hakk; künnivares'

rootsus (roots, rootslane, umbrootslane) 'kuldnook'

rukkilind 'rukkirääk'

rukkilutt (Pöi, Krj)

rukkiputlik 'vutt'

rull 'rannalind' (Muh)

ruuskleja 'merelind' (Kuu)

rõuk 'kaaren'

rõõd (rõõt) 'musträhn' (Saa)

rähi (Har)

rähk (puurähk) (San, Hel)

rähn: kirjurähn, kivirähn, musträhn, pajurähn, pask-
rähn, puurähn, päklirähn, raudrähn

rästas: hallrästas, hoburästas, kaasikurästas, ka-
dakarästas, kirjurästas, kuldnerästas '
kärstirästas, künnirästas, musträstas,
tas, paskrästas, potträstas, rahvarästas
nokk', vainurästas, vesirästas 'vesipapp'

räts

rääk: heinarääk, paskrääk, päklirääk, rukkirääk,
tuhkirääk 'pasknäär' (Khk)

rüdi 'rannalind' (Khk, Jõe)

rütt 'väike lind' (Jõh)

rüül (rüülind) 'merelind' (Muh)

rüüt (rüütaja, rüütel, rüüts, liivarüüt) 'rannalind'

sant vanker 'mudakurvits'

sarvnina 'vares' (Rei)

saunamees 'tuttpütt'

sibulakaupmees 'kivitäks'

siidisaba

siisike

silgutaja (silguti) 'lehelind'

silk 'lehelind' (Muh)

silksaba (Rei)

silksolk (silts-solts)

sinikael

siniraag

sirts (sirtslane)

sisask (sisa, sisakas, siskalind, pajusisask)

'ööbik'

sitalind 'pasknäär' (Vän)

siuru(lind) (eR)

solk 'ööbik; lehelind'

soorsk (sors, soorts)

sootaja 'metstuvi'

sopakukk 'tutkas'

soristaja 'öösorr'

sork 'pardilliik'

sorr (öösorr)

surmasirk 'kaaren' (Har)

surts 'väike lind' (Saa)

suvilind 'kägu'

sõtkas

säsk (säask) 'kull' (Jäm, Mus)

- taara (taader) 'isahani' (Jõe, Krk)
- taevakits 'tikutaja'
- taevatall 'tikutaja'
- taevasikk 'tikutaja'
- takutoristaja 'öösorr' (Kuu, KJn, Plt)
- tallaja 'tuuletallaja'
- tallekene (Se)
- talvelind
- talvike
- tammeähk
- tarklind 'kaaren'
- tarts 'toonekurg'
- tauss (tausk, taust) 'rannalind' (Muh, Jäm, Khk)
- teelind 'väike hall lind' (Emm)
- terlits (Kse)
- tibu (tibulind 'teder' (Khk))
- tibunas 'tilder'
- tidi
- tigane, ticalane
- tigel 'soolind' (Har)
- tiglits
- tihane ka 'varblane': rasvatihane, pajutihane 'vint'
- tiir (tiirak, tiirgas, tiirut, tiirutaja)
- tiitsilind (tiits) (Muh)

tikk (tikas) 'rähn': heinatikk, heutikk 'leevike'
(Muh), kiritikk, musttikk, pajutikk, puutikk
tikkias 'kivitäks'
tiks 'kanapoeg; kivitäks'
tikutaja
tilder (liivatilger)
till (tillu, tillut, tillutaja, tillutis, tillus,
tilard, tilt)
tilvit 'kiivitaja' (Rõu)
tirlitsik 'koovitaja'?
tirr 'veelind' (VNg)
tits 'tsiitsitaja' (Khñ)
tombak (tumpakk) 'leevike'
toonetutt 'vaenukägu'
topelnepp
torilind 'öösorr' (VJg)
toristaja 'öösorr' (KJñ)
toritikas (Iis)
torss 'kurg' (Krk)
traks 'kivitäks'
trasu 'kotkas' (Hii, Ruhnu)
trill (trillutaja - Rei, Emm)
tsiitsitaja (tsiitsilind)
tsirk

tsori 'öösorr'

tudrik 'leevike'

tulisaba

tuttpütt 'veelind'

tututaja-tsirk

tuulelind

tuuletallaja

täristis (Juu)

töölina 'vigne' (Krj)

tülkas 'tilder'

tüll (randtüll) (Jõe)

türilind 'rüüt'

tüüker 'veelind'

udutaja 'metstuvi'

upikägu 'vaenukägu' (Hää)

urvalind

utelind (utulind)

uudut 'metstuvi'

uuriup (Vän)

vaak 'vares'

vaan 'toonekurg' (Hel)

vaarjas 'veelind' (Jäm)

vaaru 'veelind' (Hää)

vaenulind 'kiivitaja'

vaeras (vaevas, vairusk, vais) 'veelind'

vagalind 'ristpart; vares'

vaine 'veelind'

valgekõht 'merelind' (Phl)

valgelind 'ronk' (Amb)

valk 'änn' (Khn)

varblane: hallvarblane, mustvarblane 'kuldnohk',

rootsivarblane 'kuldnohk', pinuvarblane

vares: hahkvares, hallvares, harjuvares 'hakk', kül-

vivares, künnivares, mustvares, põlluvares, ran-

navares, saksamaavares 'siniraag', sinivares

(Jäm)

varese-ema petja 'kurvits'

varetikk 'kivitäks'

variksirk 'laulurästas'

vart 'merelind'

vast 'pardiliik'

vedelik 'kodukakk'

veehärg 'hüüp'

veetallaja

verdi 'veelind'

vesikuningas 'roostikulind'

vesik, vesikas 'merelind' (Pöi, Muh)

vesil 'merelind' (Phl)

vesipapp

vibuhändlik tsirk 'linavästriik'

vidras 'vesilind'

vigle (viglitaja)

vihitaja

vihmakass 'peoleo'

vihmapill 'musträhn' (Hii)

vihmasirk 'peoleo' (Har)

vihmatill 'musträhn'

vihma-veo 'peoleo'

vihutaja 'tilder'?

viires (viira, viiras, viire)

vilikoda 'rannalind' (Saa)

villu 'öökull' (Saa)

vilukilk 'tsiitsitaja' (Krj)

vint (vink)

viristaja 'siidisaba'

vitik 'linavästriik'

viu: herilaseviu, hiireviu, vihmaviu

vokilina 'öösorr' (Amb)

vutt

väike sepp 'lehelina'

värb

väsimata-laululind 'ööbik' (Trv)

västriik: kollavästriik, linavästriik, puuvästriik

'puukoristaja'

väänkael

väär 'pardiliik'

õgiija

õitsilind

älluline (Saa)

änilind (Krk)

änn

ööbik

ööbikuköster

öölokk

öösorri (öösorru)

ürt 'tihaseliik' (Mus)

A

23423

6558862

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00655886 2

TA Rotaprint Tell. nr. 9 Tir. 200 MB 05339

18. 07. 1960.